

moj novi minimulti

Protuliće/Vazam/Aprilsko vreme

Aprilsko vrime

Okruži pravilnu rič, ka/koja opiše sliku!

sunce / vjetar

oblak / snig

magla / sunce

kiša/godina / snig

vjetar / magla

snig / oblak

Opažaj jedan tajedan dugo vrime.
Napiši datum pod naziv dana!

	pandiljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedilja
							
							
							
							
							

Vazmeni običaji

Povidaj, *ke/koje vazmene obiçaje ti poznaš!*

Poveži slike s tekstom!

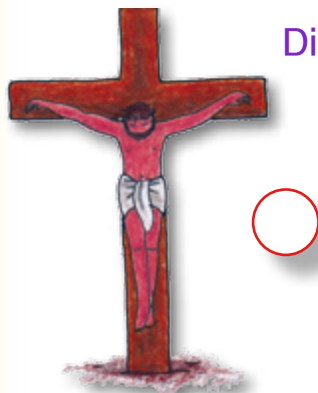

Na **Macicnu nedilju** se posvetu macice u crikvi.

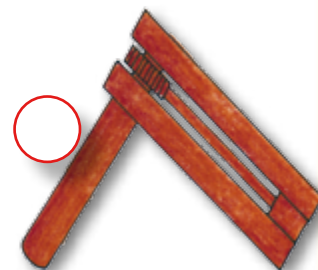

Na **Veliki četvrtak** zamuknu zvoni.

Dica zastupaju škrebami zvone.

Na **Veliki petak** se ljudi postu i molu kod križa.

Va **Veliku subotu** se nažgu vazmeni ognji.

Na **Vazmenu nedilju** se blagoslovu jiliši u crikvi.

U **Velikom tajednu** se farbaju vazmena jaja.

Dica povidaju o vazmeni obiçaji i dodilu tekst slikam.

Konac zime

naravnost - ljubi - žetel - cvet
muce - snijeg - roštilj - zima

Zzzzzz...
Protuliče ide!
Nadopuni rečenice
i poфарbaj slike!

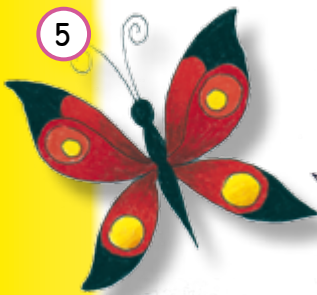

- 1) _____ se smije.
- 2) _____ se tali.
- 3) _____ lipo pjeva.
- 4) _____ cvate na sinokoši.
- 5) _____ leti od kitice do kitice.
- 6) _____ polako puzi kroz travu.
- 7) _____ toplo puše.
- 8) _____ se labdaju u vrtu.

8

5

1

3

2

6

7

4

Konačno protuliće

Čitaj! Prispodobi! Razgovaraj!

Prvi sunčeni traki su za toplo svitili doli na zemlju. Na jednom je nujno spavala mala muha. Pažljivo je otvorila oči i gibala svoje kreljute.

„Gori, doli, gori, doli! Jutarnja gimnastika! Ali sada dosta je!“, rekla je mala

muha, „moram još puno svega pronajti!“ Letila je prik zelene sinokoše i

zagledala je mnogo novih : jaglace, tratinčice, šafrane, snižnice,

ljubičice. Na nujnoj visibabi počinula je kratak čas. „Oj, kako lipo zvoní, “,

rekla je mala muha. Najednoč je čula glasno cvrkutanje. „Uj, gladne !“

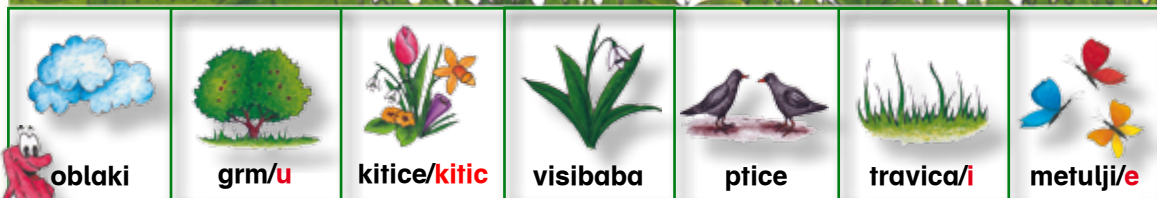
Moram se shraniti!“, viknula je mala muha. Brzo se je shranila u zelenoj

 . Kada već ni bilo viditi ptice, letila je dalje. „Ča/Što je to? Ča/Što su to

za šare živine u zraku?“, pitala se je mala muha kad je zagledala .

„O kako se veselim protuliću!“, viknula je mala muha i odletila je dalje kroz

lipi protulićni dan.

Razgovor o povidajki - Čitati priču u uloga
(povidač i mala muha).

Čitamo i povidamo, str. 113-123

Kako je to bilo pri maloj muhi?

Zzzzzzz...
Konačno protuliće!
Ja te pitam,
ti odgovaraš!

1) Gdo je nužno spavao na malom grmu?

2) Kakove kitice je zagledala mala muha na sinokoši?

3) Gdo je lipo zvonio?

4) Ča/Što je najednoč začula muha?

5) Kade se je shranila mala muha?

6) Kakove šare živine su letile u zraku?

7) Komu se je veselila mala muha?

Odgovori:

- Mala muha se je shranila u zelenoj travici.
- Mala muha je nužno spavala na malom grmu.
- Mala muha se je veselila protuliću.
- Visibaba je lipo zvonila.
- Metulji su letili u zraku.
- Najednoč je čula mala muha glasno cvrkutanje.
- Mala muha je zagledala jaglace, tratinčice, šafrane, snižnice i ljubičice.

Veliki tajedan - Vazam

Ča/Što znaš o Velikom tajednu? Poveži dijele rečenic!

Na Veliki petak

svečujemo goristanje Kristuša.

1

Na Vazmeni pandiljak

ne smimo jisti meso.

2

Na Veliku subotu

iščemo vazmena jaja.

3

Na Macicnu nedilju

odletu zvoni u Rim.

4

Na Veliki četvrtak

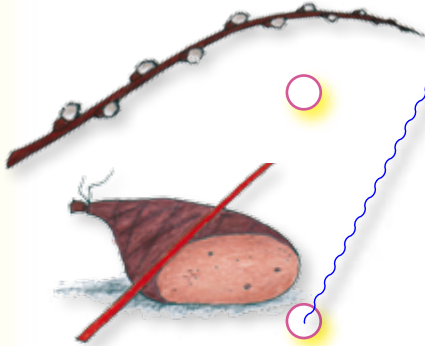
pohodimo svoje rodjake.

5

Na Vazmenu nedilju

posveti farnik macice.

6

meso

2

zvon

macica

jaja

rodjaki

goristanje

Povežati dijele rečenic.
Razgovor o Velikom tajednu.
Govorimo i vježbamo 3 str. 172

Aprilsko vrime

Razgovor: Marko i Evica

Marko: Evica, idemo danas otpodne na igralište?

Evica: Da, ali kakovo je vrime?

Marko: Dopodne je svitilo sunce.

Evica: Da, ali jutro je padala godina.

Marko: Poslušaj, Evica, ja imam dobru ideju!

Evica: Koju? Reci!

Marko: Sa sobom ćemo si zeti kišobran, ako curi godina.

Evica: ...krljaču, ako sunce žarko grije!

Marko: Da, i kaput, ako vjetar mrzlo puše!

Evica: Ovakovo je aprilsko vrime!

Vazmeni dar

Razgovor: Sonja i Lukas

Sonja: Lukas, ča/što si željiš od Vazmenoga zeca?

Lukas: Ja si željim ta novi bicikl.

Sonja: Bicikl?

Lukas: Da, ta plavi mountainbike s črljenimi štrafi!

Sonja: Misliš, da će ti Vazmeni zec donesti ta bicikl?

Lukas: Zač/Zašto ne?

Sonja: Ne vjerujem, da se more Vazmeni zec voziti biciklom!

Kokoš kod frizera

Razgovor: Kokoš i frizer

Kokoš: Dobar dan, majstor figaro ovoga lipoga salona!

Frizer: Dobar dan, poštovana gospa kokoš!
Kako vam morem pomoć?

Kokoš: Ja bi htela frizuru kakovu ima Shakira: Ovde malo rude vlase, ovde ravno pak na stran. To je mislim sada jako moderno!

Frizer: Prepustite sad sve mojim rukam!
Bit ćete najlipša na seljačkom dvoru!

Kokoš: Konačno, pravi frizer!

Frizer: Vam bi sigurno perfektno pasao rep.

Kokoš: Ne, s konjskim repom izgledam kot stara kokoš!

Frizer: A kako bi bilo s pletenicami/kosami?

Kokoš: Samo nek to ne!

Frizer: A da poфарbate vlase blond?

Kokoš: Mislite? To je samo za mlado piplje!

Frizer: Moremo i pošiškati vlase! To je sad moderno u Parizu!

Kokoš: Smo mi u Parizu?

Frizer: Moje strpljenje je na koncu!
Mi ćemo zaruljati vlase kot svaki put!

Kokoš: Vi ste zaistinu pravi frizer!

Frizer: (veli k sebi): Hvala Bogu!

Prosim pomozhi vazmenomu zecu!

Jaja s rezultatom 4 poфарbaj čiljeno,
 jaja s rezultatom 6 zeleno,
 jaja s rezultatom 3 orandžasto,
 jaja s rezultatom 2 lilasto,
 a jaja s rezultatom 9 plavo!

$3+3=$

$10-6=$

$3+1=$

$4+2=$

$1+1=$

$3+0=$

$10-1=$

$1+3=$

$10-4=$

$2+2=$

$0+2=$

$0+3=$

$5+1=$

$4+0=$

$10-8=$

$4+5=$

Sva jaja se moraju poфарbati!

Ovo je
Lea!

Prve kitice

Protuliće je. U vrhu cvatu kitice.

Lea i Hana rado beru kitice.

Divičice se kanu naticati.

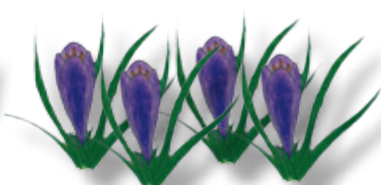
Gdo će nabrati već kitic?

Ovo je
Hana!

Lea je nakinula na 5 mjesti u vrhu
svaki put 3 snižnice,
pod grmom je nakinula 4 krokuse i dva tulipane.

Hana je nakinula 8 tratinčic,
pol toliko ljubičic i duplo toliko jaglaca.

Gdo ima već?
ili

Lea 0

Hana 0

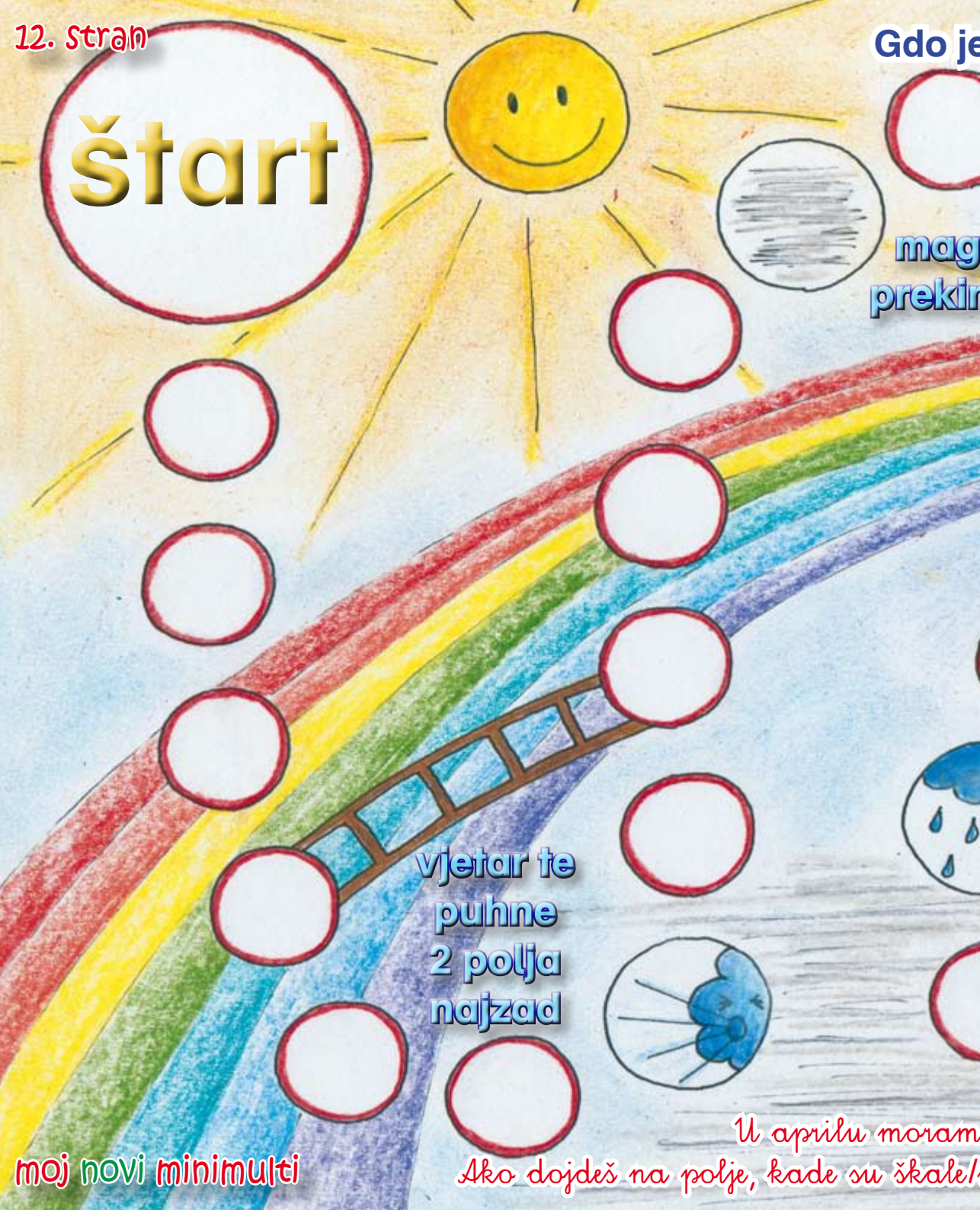
štar

mag
prekir

vjetar te
puhne
2 polja
najzad

moj novi minimulti

U aprilu moram
Ako dojdeš na polje, kade su škalet!

je brži?

leno je,
ni jednoč

snig curi,
na sani se voziš
3 polja najpr

curi godina,
prekini jednoč

cilj

o opazali trime!

kade je lojtra, onda moreš biti brži.

minimulti novi moj

Aprilsko vrime

Bizite u vrhu ili dvorani! Kada učitelj ili učiteljica zavikne, morate učiniti slijedeće:

Curi godina!

Rukami napraviti kišobran.

Sunce sviti!

Ruke raširiti kao krake.

Vjeter puše!

Gibati se kao stablo.

Snig pada!

Čučnuti se.

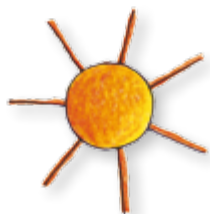

Slušati i gibati se po nalogu.

Vrime u aprilu

Svaki dan moreš naslikati simbol u ov kalendar.
 Na koncu miseca vidit ćeš,
 koliko dan je svijtilo sunce,
 je puhao vjetar ili curila godina ali padao snig.

pandiljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedilja
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Opažati vrime kroz jedan misec.

Vazam najveći svetak u crkvenom ljetu

Prinos Instituta za vjerskopedagošku izobrazbu

„Vidila sam Gospodina!“, priznaje jedna žena.

Umro je na križu, a s njim ona u nje duši,
Marija iz Magdale, ka/koja je bila uz Jezusa
sve do zadnjega daha.

Kad su ga položili u grob, pokopali su ju s njim,
a s tim sve nje ufanje i svu nje budućnost.

A sada svetlost, goristanje! On živi! Kako se more
ljubav shvatiti/razumiti, ka/koja je tako
neshvatljivo/nepopadljivo velika,
da preoblada još i smrt?

Od čega je srce oduševljeno, o tom usta govori.

Svim prijateljima mora uznaniti:

“Vidila sam Gospodina”! Ovaj krik valja i za nas.

Mi kanimo viditi Gospodina, a u njem Boga,
ki/koji je život i ljubav, jači od smrti.

Vazam - svetlost - oganj - novi život - goristanje.

Vazam najveći svetak u crkvenom ljetu

U ovoj slici su shranjene riječi,
ke/koje imaju posla s najvećim svetkom u
crkvenom ljetu. Napiši je još jednoč u pisanku!

gorištanjē

„Vidila sam Gospodina!“

Petar Jandrišević

Povjesničar, arheolog i znanstvenik!

U vrijeme, kad je Petar Jandrišević bio farnik u Čembi, se je intenzivno bavio s povješću Čembe. Okolica Čembe broji med najranije od človlka naseljeno područje južnoga Gradišća. Ova krajina je osebujno napredovala oko 750. ljeta pred Kristušem dobivanjem i produkcijom željeza. U Halštatskoj dobi su zmožni „baroni željeza“ pokopali svoje mrtvace u Čembanskoj lozi. Tako su nasipali već od 200 visokih brižuljkov (humkov, halomov) kao vječne spomenike za svoje pokojne. U ono vrime su mrtve požgali. Pepeo, oružje, nakit su pokopali u kamre skupa s posudami s jilom i pilom za drugi svit. Prik ovih kamrov su nanosili brižuljke od zemlje. Čim veći je bio brižuljak tim zmožniji je bio baron. I iz Rimljanske dobe postoji velika grupa grobnih brižuljkov (humkov, halomov). Najveći dio brižuljkov (humkov, halomov) je viši od 5 metrov, a najveći imaju promjer do 35-40 metrov i su do 16 metrov visoki. Da ovi grobni brižuljki postoju, se je jur znalo 1878. ljeta. U slijedeći desetljeći su se pak pozabili. Stoprv po inicijativi farnika Petra Jandriševića se je dalje istraživalo. Od 1930. do 1933. ljeta je Zemaljski muzej popisao sve halome i proizvodio arheološka iskapanja.

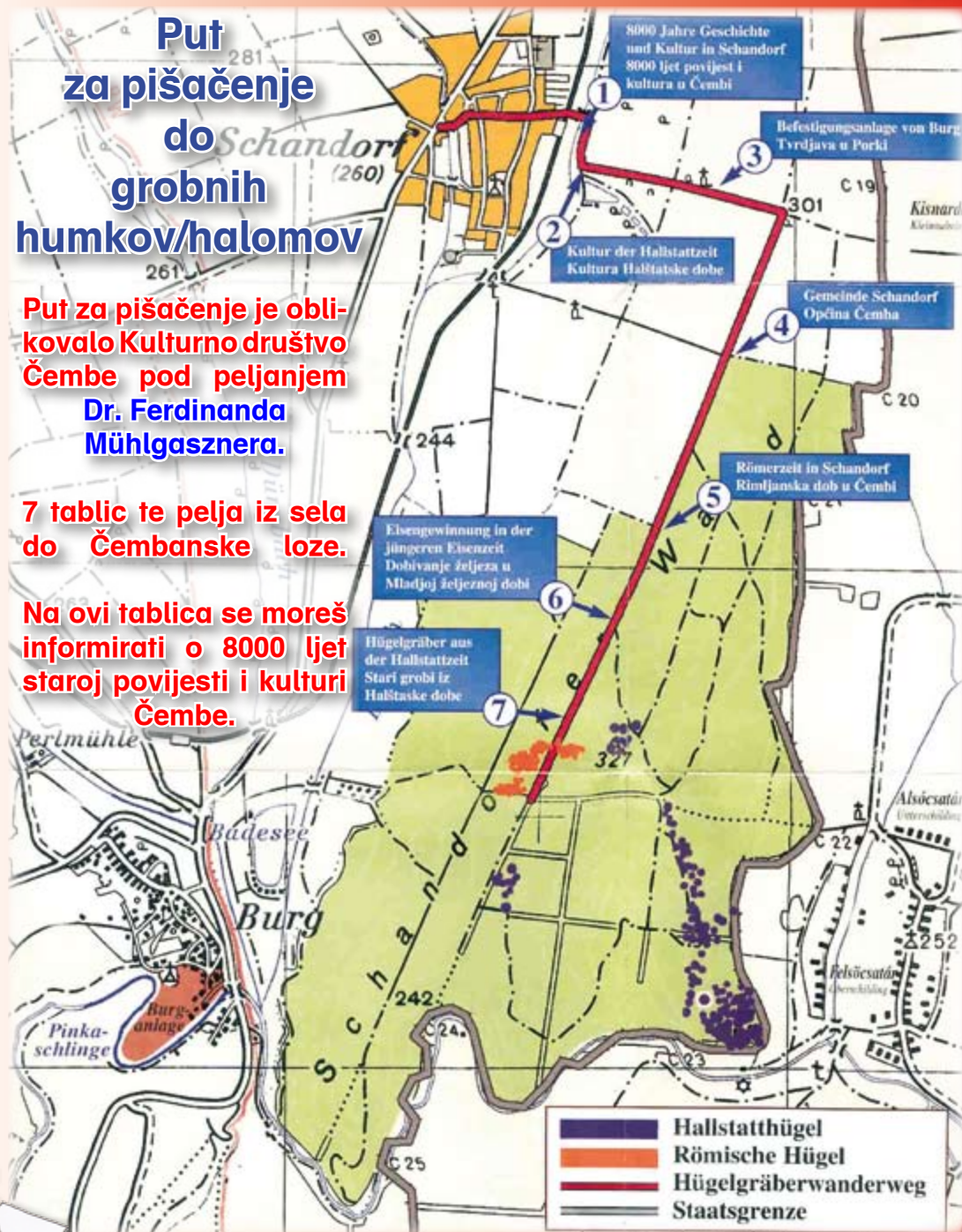

Put za pišačenje do grobnih humkov/halomov

Put za pišačenje je oblikovalo Kulturno društvo Čembe pod peljanjem Dr. Ferdinanda Mühlgasznera.

7 tablic te pelja iz sela do Čembanske loze.

Na ovi tablica se možeš informirati o 8000 ljet staroj povijesti i kulturi Čembe.

Oj, ti lipo protuliče!

Natura se zbudja,
sunce sviti toplije,
prve protulične kitice cvatu,
trava se zeleni.

A mi dica smo vesela,
sada se moremo vani
igrati i labdati.

Svi se veselu
lipomu protuliču.

Ljubimo protuliće

Nimška verzija: Simsalasing

Tekst: Mühlgaszner Silvia, Varga Nicole

2. Ljubimo sunce i lipe kitice.
Kada će opet dojt protuliće?
Zima sad projt' će vrijed
to nas veseli. Dum di di da di, ...

3. Ljubimo sunce i male ptičice.
Kada će opet dojt protuliće?
Zima sad projt' će vrijed
to nas veseli. Dum di di da di, ...

Smišice

Smij se
s manom!

Dvi ljubičice stoju zaljubljeno na sinokoši.

Veli jedna: „Mi bi se mogle ženiti.“

Nato odgovori druga:

„Da, ja ću veljek naručiti metulja!“

Mali zec dojde
navečer iz ureda
domom i se tuži:

„Oh, je ovo bio dan!

Svi kompjutori su pokvareni.“

„A zašto/zač si onda tako umoran?“

ga pita žena. „No predstavi si: Ja sam morao sam misliti!“

Mali Ivica riže u vrtu salatu.

Onda pojde u kuhinju.

Kasnije donese salatu.

Tata kuša salatu i veli:

„Ova salata se ne rači dobro.“

Reče Ivica:

„To me ne čudi.

Ja sam popravao toliko čuda

praha za pranje da bude

salata čista!“

Kvočka dojde u trgovinu
u selu: „Ja bi pravala dvi
prazne škrablje/škatulje za jaja.“

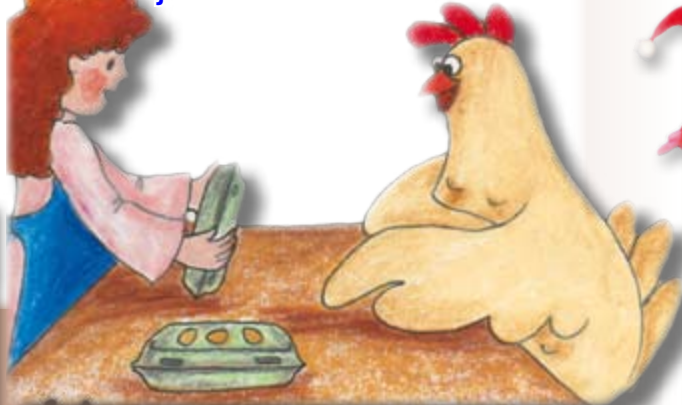
Prodavačica pita začudjeno:

„A zašto/zač je tribate?“

Odgovori kvočka:

„Moja prijateljica i ja kanimo
otputovati na odmor.

Ali naši piplići se još nisu izlegli,
ali mi je kanimo sobom zeti!“

Knjige miseca

Prevodile na hrvatski jezik:

Silvia Mühlgaszner i Nicole Varga

Ilustracije: **Jasmine Gabriel** - Izdavač: **HNVŠ**

Želji si ove knjige
za Vazam!

Naručit je moreš:
HNVŠ Željezo
Permayerstraße 9/3
7000 Željezo/Eisenstadt

vhs.kroaten@aon.at

minimulti novi moj

Kompjutorski „a-b-c“

ROM

je kratica engleskih riječi „Read only Memory“.

To znači: „Štiteljska -Memorija. Ovo je memorija podataka od koje se mogu čitati samo podatci. Preminiti ili novo napisati se one ne daju. Doma imaš sigurno kompjutorski igar na CD-ROMi, dakle CDjke čije podatke možeš samo čitati. Kompjutorsku igru se možeš igrati ali ti ju ne možeš preminiti ili dodati nove podatke.

RAM

je kratica engleskih riječi

„Random Access Memory“. Ovo znači djelatna memorija ili glavna memorija jednoga računala.

Ovde se mogu podatci preminiti ili novo napisati. RAM se najde u svakom kompjuatoru. Hasnuje ga procesor. Svejedno ča/što ti na kompjuatoru djelaš: procesor hasnuje djelatnu memoriju da podatke koje možeš opet tribaš ovde pohranjiva. Ove ti brzo opet može pokazati. RAM je takozvano kratkoročno skladište kompjuatora.

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvata - © 2008. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permaystr. 9

Odgovorni urednici: Blazovich-Miledler Melanie, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Kolonovics Julia, Marlovits Michael, Omischl-Nagl Ester, Mühlgaszner Silvia, Varga Nicole, Wukovits Robert

Lektorica: magistra Edith Mühlgaszner, MAS, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minuti“ je časopis za školare u Gradišću

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minuti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Kazalo

Aprilsko vrijeme	2
Vazmeni običaji	3
Konac zime.....	4
Konačno protuliće.....	5
Kako je to bilo pri maloj muhi?.....	6
Veliki tajedan - Vazam.....	7
Dijalogi: Aprilsko vrijeme / Vazmeni dar.....	8
Kokoš kod frizera.....	9
Prosim pomozu vazmenomu zecu!.....	10
Prve kitice.....	11
Gdo je brži?.....	12
Gdo je brži?.....	13
Aprilsko vrijeme.....	14
Vrijeme u aprilu.....	15
Vazam najveći svetak u crikvenom ljetu.....	16
Vazam najveći svetak u crikvenom ljetu.....	17
Petar Jandrišević.....	18
Put za pišačenje do grobnih humkova/halomova...19	
Oj ti lipo protuliće!.....	20
Jačka: Ljubimo protuliće.....	21
Smišice.....	22
Knjige miseca.....	23
Kompjutorski „a-b-c“	24